# 1.7.4. Elanikkonnakaitse tegevusteks vajaliku ressursi planeerimine

Elanikkonnakaitse tegevuste planeerimine erineb paljudest teistest kriisiülesannetest selle poolest, et paljud elanikkonnakaitse tegevused, nt ulatuslik evakuatsioon, katastroofimeditsiin või varjumise korraldamine, ei kujuta endast tavapärast igapäevast teenust. Seetõttu tuleb nende tegevuste elluviimiseks vajalik ressurss, vahendid, koostöökokkulepped ja muud lahendused eelnevalt kavandada ning valmis hoida ka olukorras, kus neid tavaolukorras ei kasutata.

Elanikkonnakaitse tegevusteks vajaliku ressursi planeerimine ja tagamine lähtuvad asutuse või kohaliku omavalitsuse kriisiülesannetest, riskianalüüsist, kriisiplaanist ja toimepidevuse korraldusest. KORKS ei näe ette eraldiseisvat elanikkonnakaitse varu, vaid vajalik ressurss peab olema kavandatud asjaomaste asutuste, kohalike omavalitsuste, tervishoiuteenuse osutajate ja teiste kriisiülesande täitjate planeerimisdokumentides. Ressurss võib olla tagatud füüsilise varu, teenuste, lepinguliste lahenduste, logistikavõimekuse või koostöömehhanismide kaudu ning nende eesmärk on toetada elanikkonnakaitse tegevuste (§ 91) elluviimist.

Olulise panuse kriisiolukorras võivad anda ka vabatahtlikud ning kodanikuühiskonna organisatsioonid, kes võivad toetada evakueeritute vastuvõtmist, humanitaarabi jagamist, transpordi korraldamist, teavitustegevust ning muud abistamist.

Ressursi tagamine põhineb hajutatud ressursimudelil. See tähendab, et vajalikud vahendid ei paikne üldjuhul ühes kesklaos, vaid kujunevad eri asutuste, kohalike omavalitsuste, ettevõtjate ja koostööpartnerite ressurssidest. Elanikkonnakaitse tegevuste toetamiseks võib vajaduse korral kasutada ka riigi tegevusvaru, kui selle kasutusele võtmine on vajalik elanikkonnakaitse või ühiskonna toimimise tagamiseks (§ 99 ja 101).

**Selge vastutusjaotus ja ressursi planeerimine** aitavad tagada, et vajalik ressurss ja koostööpartnerid oleksid kriisiolukorras olemas ning kasutatavad.

*Tabel 16. Näiteid elanikkonnakaitse tegevustest ja peamistest vastutajatest*

| Osapool | Näiteid elanikkonnakaitse tegevustest |
|---|---|
| **Päästeamet** | Varjumine, ohuteavitamine ning ulatusliku evakuatsiooni ettevalmistamine ja läbiviimine koostöös teiste asutustega (§ 93, § 94, § 98) |
| **Kohalik omavalitsus** | Evakueeritute vastuvõtt ja abistamine, evakuatsioonikohtade ettevalmistamine (§ 13 lg 1 p 1 ja lg 2) ning vältimatu sotsiaalabi, sh toidu, peavarju ja ilmastikule vastava riietuse tagamine |

| Osapool | Näiteid elanikkonnakaitse tegevustest |
| --- | --- |
| **Tervishoiuteenuse osutajad** | Tervishoiuteenuste osutamine, tervishoiu toimepidevuse tagamine ning tervishoiualaste kriisiülesannete täitmine (§ 13 lg 1 p 2 ning tervishoiu toimepidevust käsitlevad sätted) |

Eeltoodud tegevuste täitmiseks vajalik ressurss võib olla tagatud füüsilise varu, teenuste, lepinguliste lahenduste, logistikavõimekuse või muude varustuskindluse meetmetega.

Viimati uuendatud 02.10.2026